

Sotataan apatiaa vastaan!

Uusi kapitalismi on syönyt ihmisten eväät kokea elämänsä kertomuksena, sanoo amerikkalainen sosiologi Richard Sennett. Muutos on dramaattinen. Sennett kuvailee meidän olevan tilanteessa, jossa "kaikki pysyväinen haihtuu usvana ilmaan". Taloustutkijat ja sosiologit puhuvat riskiyhteiskunnasta ja modernin järjestyksen hajoamisesta. Työmarkkinoilla ei ole asemia, jotka edustaisivat ehdotonta varmuutta tai ehdotonta vakautta. Ennustettavat urat ovat menneestä maailmasta. "Ainoastaan harvat kykenevät orientoitumaan tietoyhteiskunnan työkuultuuriin, joka vaatii jatkuvaa uudistumista ja suunnan muuttamista. Loput kärsivät merkityksettömyyden tunteesta koettaen etsiä elämälleen suuntaa ja mielekästä, ehyttä tarinaa", Sennett ynnää kirjassaan Uuden kapitalismin kulttuuri (Vastapaino 2007).

Työterveyslaitoksen työ ja yhteiskunta -tiimin päällikkö Antti Kasvion on samoilla linjoilla. Nyky-yhteiskuntien ja niiden kansalaisten on opittava tekemään vähemmän työtä. "Kasvava osa energiasta on suunnattava muuntotyyppeihin aktiviteetteihin: esimerkiksi lähiyhteisöstä huolehtimiseen, erilaisiin kulttuurisiin toimintoihin tai luonnonympäristön ylläpitoon ja siitä nauttimiseen."

Kuvateksti: Ei tarvitse osata piirtää eikä maalata. Se ei ole se juttu, vaan semmoinen irti päästäminen, Piia Sieppi kuvaa kokemustaan.

Käsillä tekemistä

Sotaa apatiaa ja uupumusta vastaan käydään jo kulttuurin piireissä. Valveen Konstilassa esimerkiksi on aloittanut Luovan kuvan ryhmä, jossa "sotataan" apatiaa vastaan. Sottaaminen ei nyt tarkoita sotkemista vaan itsensä toteuttamista luovasti ja eläytyvästi. "Kiire ja stressi ovat vieneet ihmisiltä elämänilon, oman tilan ja ajan. Meitä vaivaa jatkuva kontrollin tunne ja käskyttäminen", arvioi aikuisten ryhmän ohjaaja, kuvataideterapeutti Hilikka Putkisaari.

Kuvataiteilija Piia Sieppi läksi ryhmään mukaan etsimään ekspressiivisyyttä, ilmaisuvoimaa. "Olen piirtänyt aika pikkutarkasti ja intensiivisesti. Halusin jotain sellaista mikä räjäyttää, missä ei tarvitse miettiä lopputulosta. Vähän iloa ja heittäytymistä. Täällä ei tähdätä muuhun kuin itse prosessiin. Työt eivät mene mihinkään esille."

Vastapäätä pöytää pensseliä heiluttaa 3-kuukautisen vauvan äiti Krista Hopeakoski Oulunsalosta. "Nykypäivänä ihmisten pitää aina suorittaa, vaikkei välttämättä tarvitsisikaan. Olen yllätynyt, kuinka vaikeaa on päästä irti itselle asettamista tavoitteista. Tämä on tosi mukava kokemus", Hopeakoski tunnustaa.

Ihan omaksi iloksi

Luovan kuvan ryhmä edustaa Antti Kasvion tarkoittamaa uudensuuntaista aktiviteettia, subjektiivista ajankäyttöä, itsestään huolehtimista ja nauttimista. "Tällaista avointa Luovan kuvan ryhmää ei ole ollut aikaisemmin. Lähdin kokeilemaan, kiinnostaako tämä ihmisiä. Eihän kaiken tarvitse mitään terapiaa olla, vaan ihan omaksi iloksi ja hauskuudeksi maalaamista", ohjaaja Putkisaari kuvaa. "Täällä ei tarvitse osata. Väärin ei voi tehdä."